

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului depus de Casa Națională de Asigurări Sociale,

în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă Andrei Buzilov împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale privind contestarea actelor administrative și obligarea recalculării pensiei.

împotriva deciziei din 10 septembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău

*(Dosarul nr. 3ra-908/24
NR. PIGD 2-21150413-01-3ra-19112024)*

Recursul este vădit neîntemeiat. Art. 246 alin. (2) lit. h) Cod administrativ. Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel nu constituie un temei de casare a deciziei contestate.

Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani: V. Ciumac
Curtea de Apel Chișinău: Gh. Mîra, Gr. Dașchevici, A. Bostan

1 octombrie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților admisibilitatea recursului depus de Casa Națională de Asigurări Sociale,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte,*

Oxana Parfeni,

Diana Stănilă, *judecători,*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 11 octombrie 2021, avocatul Dorian Pîcălău în interesele lui Andrei Buzilov a depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la declararea ilegală a actului administrativ - răspunsului CNAS din 16 septembrie 2021, nr. B-1619/21, prin care s-a refuzat în satisfacerea cererii lui Andrei Buzilov, privind calcularea pensiei cu avantaje conform Certificatului IGP al MAI RM nr. 34/19-2529 din 1 iunie 2021, ce indică la avantajele - coeficientul de 2 zile pentru una zi de lucru în cadrul IGP al MAI RM, în total 25 ani 4 luni de 17 zile, obligarea CNAS să emită actul administrativ favorabil cet. Andrei Buzilov, privind calcularea pensiei, conform actelor IGP al MAI RM, certificatul IGP al MAI RM nr. 34/19- 2529 din 1 iunie 2021, ce indică la calculul vechimii în muncă de 25 ani 4 luni 17 zile.

2. În motivarea acțiunii a indicat că, a fost angajat al organelor afacerilor interne al IGP MAI RM, cu dreptul de a primi pensie pe linia MAI IGP fiind inclusiv angajat al Izolatorului de detenție provizorie al IGP MAI RM. Până la reforma MAI RM, din anul 2013, angajator direct era Ministerul Afacerilor Interne RM, iar după reforma din 2013 - angajați al IGP al MAI RM.

3. Consideră că activând în funcția nominalizată, adică paza și escortarea persoanelor deținute, arestate penal fie contravențional, precum și cele condamnate, în cumul, precum și corelativ cu Instituții cu cele de tip penitenciar, nu se iau în considerare actele normative, ce-i apără drepturile sale în cadrul activității în organele afacerilor interne, ce la rândul său influențează și la eliberarea din serviciul MAI RM, la recalcularea eficientă al vechimii în muncă, ce influențează și poate influența și asupra pensiei achitate și cuantumului acesteia. Nu se i-au în considerare dispozițiile Hotărârii Guvernului RM nr. 78 din 21.02.1994, art. 33 alin. (2) al Legii RM Cu privire la sistemul penitenciar nr. 1036 din 17 decembrie 1996a., în vigoare până la 21 martie 2008.

4. Susține că, CNAS urma și urmează să-i calculeze pensia cu avantajele vechimii în muncă cu avantaje calculându-se 2 luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu pentru perioada efectuării serviciului în cadrul Izolatorului

de Detenție Provizorie, pentru perioada de activitate în el, din considerentele că pe perioada efectuării serviciului în organele afacerilor interne și anume în subdiviziunile menționate, dânsul a fost supus riscului sănătății și vieții având contact direct cu persoanele reținute, inclusiv contagioase.

5. Notează că, în conformitate cu prevederile punctului 8 lit. d) al Hotărârii Guvernului nr. 78 din 21.02.1994, la calcularea vechimii în muncă pentru stabilirea pensiei militarilor care au îndeplinit serviciul prin contract, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției și a sistemului penitenciar se acordă două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu, în instituții penitenciare de tip închis, izolatoarele de urmărire penală și instituțiile destinate pentru deținerea și tratarea bolnavilor contagioși, bolnavilor psihici, precum și la lucrări de subteran.

6. Potrivit art. 33 alin. (2) din Legea cu privire la sistemul penitenciar nr. 1036 din 17 decembrie 1996 (în vigoare până la 21 martie 2008), vechimea în muncă în vederea acordării pensiei colaboratorilor sistemului penitenciar se calculează cu următoarele înlesniri: o zi de serviciu în instituții penitenciare de tip închis, izolatoare de urmărire penală și în instituțiile destinate pentru deținerea și tratarea bolnavilor contagioși și bolnavilor psihici, precum și la lucrări în subteran, se consideră ca 2 zile de serviciu. Din esența normelor de drept enunțate rezultă că pentru calcularea vechimii în munca cu înlesnirile solicitate este necesar ca persoana să întrunească două condiții, și anume: instituția în care persoana execută serviciul să fie o subdiviziune indicată în pct. 8 a Hotărârii Guvernului nr. 78 din 21.02.1994 și să-și exercite serviciul nemijlocit în închisori, izolatoare de urmărire penală (izolatoare de detenție provizorie) și instituțiile destinate pentru deținerea și tratarea bolnavilor contagioși și bolnavilor psihici.

7. Subliniază că, colaboratorii care efectuează serviciul de pază, escortare și deținere a persoanelor reținute și arestate în izolatoarele de urmărire penală (izolatoare de detenție provizorie), în prezent au dreptul la calcularea vechimii în muncă cu avantaje, calculându-se 2 luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu în ordinea prevăzută de pct. 8 lit. d) din Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilirea și plata pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului. Penitenciarele de tip închis, izolatoarele de urmărire penală (izolatoare de detenție provizorie) și instituțiile destinate pentru deținerea și tratarea bolnavilor contagioși și bolnavilor psihici sunt entități care cad sub incidența reglementărilor din pct. 8 al Hotărârii Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994.

8. Menționeze că, în speță obiectul în cauză vizează obligarea autorității publice de a emite actul administrativ solicitat, în vederea valorificării unui drept imprescriptibil recunoscut prin Lege, și anume un drept fundamental

cum în acest caz este dreptul la pensie. Conform art. 10 alin. (3) din Legea privind pensiile de asigurări sociale de stat nr. 156-XIV din 14 octombrie 1998, odată ce dreptul la pensie este imprescriptibil, atât cât persistă acest drept, titularul are posibilitatea de a iniția acțiune imprescriptibilă în vederea ajustării avantajelor ce rezultă din acest drept la normele de drept în vigoare și la situația actuală. Caracterul imprescriptibil al dreptului la recalcularea vechimii în muncă se relevă prin aceea că acesta este un drept personal, astfel exercițiul său nu poate fi limitat în timp și nu este susceptibil de a fi pierdut prin ne uz. Astfel, solicită ca CNAS să efectueze recalcularea pensiei luând în considerare vechimea în muncă, cu includerea în ea a avantajelor două luni vechime pentru o lună în serviciu, pentru perioada activării sale în Izolatorul de Detenție Provizorie, conform certificatului ce a fost anterior prezentat la CTAS.

9. Susține că, obținând actele eliberate la pensionare de la IGP al MAI RM, inclusiv Certificatul nr. 34/19- 2529 din 1 iunie 2021, a adresat o cerere către CTAS Comrat, solicitând să-i fie calculate pensia cu avantajele indicate, cu coeficientul de 2 zile pentru una zi de lucru în cadrul IGP al MAI RM, în total 25 ani 4 luni de 17 zile. La data de 9 iulie 2021, a primit refuzul de la CTAS Comrat. Refuzul menționat l-a contestat cu cerere prealabilă la CNAS, cererea prealabilă fiind respinsă ca neîntemeiată.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

10. Prin hotărârea din 21 noiembrie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, s-a admis acțiunea în contenciosul administrativ depusă de avocatul Dorian Pîcălău în interesele reclamantului Andrei Buzilov. S-a anulat Decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale (oficiul teritorial Comrat) nr.12/2021/15705 din 7 aprilie 2021 și Decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale nr.B-1619/21 din 16 septembrie 2021 emise pe marginea cererii prealabile, ca ilegale. S-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale să emită actul administrativ individual favorabil prin care să recalculeze și să-i achite pensia reclamantului Andrei Buzilov, cu includerea în ea a avantajelor a două luni vechime în muncă pentru o lună în serviciu conform certificatului nr.34/19-2529 eliberat de Direcția de Poliție a UTA Găgăuzia la 1 iunie 2021 ce indică vechimea în muncă a reclamantului Andrei Buzilov de 25 ani 04 luni 17 zile.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

11. La 15 decembrie 2023, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus cerere de apel nemotivat împotriva hotărârii din 21 noiembrie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, iar la 4 iulie 2024 a depus cerere de apel motivară, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată să fie respinsă ca neîntemeiată.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

12. Prin decizia din 10 septembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău, apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale, s-a respins. S-a menținut hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 21 noiembrie 2023.

13. În motivarea soluției Curtea de Apel Chișinău a notat că, obiectul acțiunii ține de drepturile persoanei la stabilirea pensiei, drepturi ce fac parte din categoria drepturilor sociale.

14. De asemenea a reținut prevederile art. 47 din Constituția Republicii Moldova, art. 2 alin. (1), art. 13 lit. a), art.14 lit. a), art.18 lit. c) din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri nr.1544 din 23.06.1993 (în vigoare la data apariției dreptului de pensionare), art. 48, art.49 alin. (3) din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri nr.1544 din 23.06.1993, pct. 7 lit. g) din hotărârea Guvernului nr.78 din 21.02.1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului National Anticorupție și funcționarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare.

15. A subliniat că, potrivit informațiilor gestionate de către Ministerul Afacerilor Interne, vechimea în muncă a lui Andrei Buzilov, pentru stabilirea pensiei în conformitate cu art.13 lit. a) al Legii asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr. 1544 din 23.06.1993, la data de 12.03.2021 constituie: 25 (douăzeci și cinci) ani, 04 (patru) luni și 17 (șaptesprezece) zile.

16. Instanța de apel a reiterat că, conform pct. 8 lit. d) Hotărârea Guvernului nr.78 din 21.02.1994 și a subliniat că, din esența acestei norme de drept rezultă, că pentru calcularea vechimii în muncă cu înlesnirile solicitate este necesar ca persoana să întrunească două condiții, și anume: instituția în care persoana execută serviciul să fie o subdiviziune indicată în pct. 8 a Hotărârii Guvernului nr. 78 din 21.02.1994 și să-și exercite serviciul nemijlocit în închisori, izolatoare de urmărire penală (izolatoare de detenție provizorie) și instituțiile destinate pentru deținerea și tratarea bolnavilor contagioși și bolnavilor psihici.

17. A menționat că, penitenciarele de tip închis, izolatoarele de urmărire penală (izolatoarele de detenție provizorie) și instituțiile destinate pentru deținerea și tratarea bolnavilor contagioși și bolnavilor psihici sunt entitățile care cad sub incidența reglementărilor de la pct. 8 al Hotărârii Guvernului nr. 78 din 21.02.1994.

18. Curtea de Apel Chișinău a statuat că, Andrei Buzilov întrunește condițiile legale ca să beneficieze de calcularea pensiei urmare a calculării vechimii în muncă cu avantaje pentru perioadele de referință, în sensul solicitărilor formulate de către reclamantul/intimat. Iar în acest sens a menționat, că concluzia dată derivă și din Avizul consultativ al Plenului Curții Supreme de Justiție din 29.09.2014, care statuează expres că, penitenciarele de tip închis, izolatoarele de urmărire penală (izolatoare de detenție provizorie) și instituțiile destinate pentru deținerea și tratarea bolnavilor contagioși și bolnavilor psihici sunt entități care cad sub incidența reglementărilor de la pct. 8 al Hotărârii Guvernului nr. 78 din 21.02.1994.

19. Mai mult ca atât, a indicat că, potrivit ordinului nr. 96 din 20.03.2018, Ministerul Afacerilor Interne a ordonat: acordarea înlesnirilor două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu militarilor care au îndeplinit serviciul prin contract, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, corpului de ofițeri și subofițeri din cadrul subdiviziunilor, autorităților administrative și instituțiilor din subordinea Ministerului Afacerilor Interne (funcționarilor publici cu statut special și militarilor din cadrul MAI), pe perioada activității în cadrul subdiviziunilor de pază, escortare și deținere a persoanelor reținute și arestate în izolatoarele de urmărire penală (izolatoare de detenție provizorie), care urmează a fi luate în considerare la calcularea vechimii în muncă pentru stabilirea pensiei în conformitate cu prevederile Legii asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr. 1544 din 23.06.1993. Eliberarea confirmărilor privind înlesnirile prevăzute la pct. 1 al prezentului ordin la calcularea vechimii în muncă pentru stabilirea pensiei pentru funcționarii publici cu statut special și militarii care și-au îndeplinit serviciul în cadrul Serviciilor de pază, escortare și deținere a persoanelor reținute și arestate în izolatoarele de urmărire penală (izolatoare de detenție provizorie), se va realiza la cererea acestora, de către autoritățile și instituțiile din subordine prin intermediul subdiviziunilor de resurse umane, conform competenței, care va fi determinată după ultimul loc de muncă al solicitantului. În cazul lichidării subdiviziunilor în care solicitanții în care solicitanții au activat anterior, confirmările vor fi eliberate de către subdiviziunile, autoritățile administrative au instituțiile din subordinea MAI, sau au devenit succesorul de drepturi și obligații sau au preluat competențele subdiviziunilor de poliție reorganizate sau lichidate.

20. A indicat că, aplicabilitatea Hotărârii Guvernului nr. 78 din 21.02.1994 și ordinului MAI nr. 96 din 20.03.2018, este deja determinată de angajator, care doar urma să fie reținută de către autoritatea pârâtă și, respectiv, efectuate acțiunile corespunzătoare de calculare a pensiei în privința reclamantului/intimat Andrei Buzilov cu includerea în ea a avantajelor a două luni vechime în muncă pentru o lună în serviciu conform certificatului nr.34/19-2529 eliberat de Direcția de Poliție a UTA Găgăuzia

la 1 iunie 2021 ce indică vechimea în muncă a reclamantului Andrei Buzilov de 25 ani 04 luni 17 zile.

21. Subsecvent Completul judiciar a notat că, ordinul MAI nr. 96 din 20.03.2018 „Cu privire la recunoașterea unor înlesniri pentru stabilirea pensiei anumitor categorii de funcționari publici cu statut special și militari din cadrul Ministerului Afacerilor Interne este un act administrativ normativ valabil, care produce efectele juridice de rigoare și urmează a fi aplicat corespunzător.

22. A notat că, prima instanță întemeiat a anulat Decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale (oficiul teritorial Comrat) nr.12/2021/15705 din 7 aprilie 2021 și Decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale nr.B-1619/21 din 16 septembrie 2021 emise pe marginea cererii prealabile, ca ilegale și a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale să emită actul administrativ individual favorabil prin care să recalculeze și să-i achite pensia reclamantului Andrei Buzilov, cu includerea în ea a avantajelor a două luni vechime în muncă pentru o lună în serviciu conform certificatului nr.34/19-2529 eliberat de Direcția de Poliție a UTA Găgăuzia la 1 iunie 2021 ce indică vechimea în muncă a reclamantului Andrei Buzilov de 25 ani 04 luni 17 zile.

23. A concluzionat instanța de apel că, argumentele expuse de către Casa Națională de Asigurări Sociale în cererea de apel sunt lipsite de substanță obiectivă, iar instanța de fond - reieșind din cumulul probelor administrate, a soluționat cauza sub toate aspectele de fapt și de drept, în consecință hotărârea emisă fiind legală și întemeiată, în corespundere cu art. 130 CPC.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

24. La 7 noiembrie 2024, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 10 septembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea cererii de recurs, casarea integrală a deciziei instanței de apel cu emiterea unei noi decizii prin care cererea de chemare în judecată să fie respinsă.

ARGUMENTELE RECURSULUI

25. În motivarea recursului a indicat că, instanța de apel la examinarea cauzei a emis o decizie pripită nefiind studiate minuțios actele normative în vigoare, care reglementează obiectul litigiului, precum și aplicarea eronată a legii materiale aplicabile la caz.

26. Consideră decizia instanței de apel ca fiind neîntemeiată, ce rezultă din interpretarea în mod eronată a normei materiale aplicabile la caz și anume pct. 8 lit. d) din Hotărârea Guvernului nr. 78/1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor

afacerilor interne, colaboratorilor Centrului National Anticorupție și sistemului penitenciar, în vigoare până la data de 28 decembrie 2023.

27. Menționează că, instanța de apel a emis o decizie pripită fapt ce se datorează lipsei analizării argumentelor invocate de recurentă în cererea de apel cât și analizării legalității Certificatului nr.34/19-2529 eliberat de Direcția de Politie a UTA Găgăuzia la 1 iunie 2021, în care se reflectă vechimea în muncă a intimatului calculată cu înlesnirile de două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu conform Legii nr. 1544/1993, Ordinul MAI nr. 96 din 20 martie 2018, pentru activitatea din cadrul Izolatorului de detenție provizorie, 4 mai 2018-12 martie 2021.

28. Apreciază critic și nemotivată soluția instanței de apel care în lipsa unui suport probatoriu concludent, argumente certe, a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale să stabilească, să-i recalculeze și să-i achite pensia lui Andrei Buzilov, cu includerea perioadei cu avantaje de două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu pentru activitatea din cadrul Izolatorului de detenție provizorie, 4 mai 2018-12 martie 2021.

29. Notează că, certificatul nominalizat este nul din oficiu din motiv că prevederile actului normativ care a stat la baza emiterii acestuia depășesc prevederile actului normativ în temeiul căruia a fost emis, or, până la data de 28 decembrie 2023, în legislația națională nu exista un act normativ care să prevadă acordarea înlesnirilor de două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu colaboratorii Ministerul Afacerilor Interne care au activat sau activează în cadrul Izolatorului de detenție provizorie.

30. Indică că, instanța de apel cât și instanța de fond urmau să aprecieze dacă la calcularea vechimii în muncă a intimatului pentru perioadele de activitate în cadrul Izolatorului de detenție provizorie, urmează a fi aplicat pct. 8 lit. d) din Hotărârea Guvernului nr. 78/1994, în vigoare până la data de 28 decembrie 2023, în care este prevăzut expres modalitatea acordării înlesnirilor la calcularea vechimii în muncă pentru stabilirea pensiei în conformitate cu prevederile Legii nr. 1544/1993.

31. Subliniază că Certificatul nr. 14/49-3777 din 4 mai 2020 eliberat de Inspectoratul de politie Strășeni, în partea calculării vechimii în muncă cu înlesniri de două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu, este nul din oficiu, or, intimatul nu a activat într-o instituție penitenciară cum era reglementat în pct. 8 lit. d) din Hotărârea Guvernului nr. 78/1994, în vigoare până la data de 28 decembrie 2023.

32. De asemenea apreciază critic soluția instanței de apel, indicând că, în cazul din speță instanța a confundat activitatea colaboratorilor dintr-o instituție penitenciară asupra căroră se răsfrânge Legea nr. 300/2017 cu privire la sistemul administrației penitenciare, cât și Legea nr. 1036/1996 cu privire la sistemul penitenciar abrogată la data 16 mai 2018 care garantează expres acordarea înlesnirilor respective cu activitatea militarilor în cadrul

Izolatorului de detenție provizorie din cadrul Inspectoratului de Poliție care nu este o instituție penitenciară, asupra căreia se răsfrânge Legea nr. 320/2012 cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului, care la rândul său nu prevedea acordarea înlesnirilor de două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu pentru colaboratorii care activează în cadrul izolatorului de detenție provizorie.

33. Relevă faptul că reglementările ce se regăsesc în pct. 8 lit. d) din Hotărârea Guvernului nr. 78/1994, în vigoare până la data de 28 decembrie 2023, erau destinate doar colaboratorilor instituțiilor penitenciare.

34. Comunică că, pentru calcularea vechimii în muncă cu înlesniri conform pct. 8 lit. d) din HG nr. 78/1994, în vigoare până la data de 28 decembrie 2023, era necesar ca persoana să întrunească condiția că instituția în care activează sau a activat să fie o subdiviziune indicată în pct. 8 lit. d) și asupra căreia se răsfrânge Legea nr. 300/2017 cu privire la sistemul administrației penitenciare în care sunt expres prevăzute înlesnirile nominalizate.

35. În acest context, conchide că intimatul nu întrunește condițiile enumerate, deoarece, a activat în cadrul Izolatorului de detenție provizorie care nu este o instituție penitenciară și nu se regăsește în pct. 8 lit. d) al HG nr. 78/1994, în vigoare până la data de 28 decembrie 2023.

36. Subliniază că, temei de stabilire a pensiei pentru vechime în muncă luând în considerare datele reflectate în Certificatul nr.34/19-2529 eliberat de DP a UTA Găgăuzia la 1 iunie 2021, cu referire la calcularea vechimii în muncă cu înlesniri, nu este.

37. Suplimentar, atragem atenția că prin Hotărârea Guvernului nr. 494/1997 „Pentru modificare și abrogarea unor hotărâri ale Guvernului”, pct. 8 din Hotărârea Guvernului nr. 78/1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului National Anticorupție și sistemului penitenciar, a fost completat cu lit. d), care reglementează dreptul de a calcula două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu desfășurat nemijlocit în închisori, izolatoarele de anchetă penală și instituțiile destinate pentru deținerea și tratarea bolnavilor contagioși și bolnavilor psihici, precum și la lucrări de subteran.

38. În acest sens, relevă faptul că modificările operate în Hotărârea Guvernului nr. 78/1994, au fost efectuate în conformitate cu prevederile art. 33 din Legea nr. 1036/1996 cu privire la sistemul penitenciar abrogată la data 16 mai 2018 și nicidecum în temeiul unui alt act normativ care stabilește astfel de garanții și pentru colaboratorii MAI sau IGP. Or, temeiul legal de emitere a actelor normative este expres stabilit în art. 44 al Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative.

POZIȚIA INTIMATULUI

39. Prin referința depusă la 24 martie 2025, avocatul Dorian Pîcălău în interesele lui Andrei Buzilov a solicitat respingerea cererii de recurs.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

40. Art. 244 alin. (1) Cod administrativ prevede următoarele:

„Hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.”

41. Art. 245 Cod administrativ relevă că:

„Recursul se depune la Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni de la pronunțarea hotărârii sau a deciziei motivate, dacă legea nu stabilește un alt termen.”

42. Art. 245¹ din Codul administrativ prevede că:

„Recursul este admis dacă:

a) interpretarea legii din hotărârea sau decizia contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție;

b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție;

c) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces;

d) hotărârea sau decizia este arbitrară sau se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor;

e) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv;

f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Temeiurile menționate la alin.(1) lit.c) și d) pot fi invocate în recurs doar dacă au fost invocate în apel sau dacă încălcarea a avut loc în instanța de apel.

Aprecierea probelor dată de prima instanță și instanța de apel este obligatorie pentru instanța de recurs, cu excepția cazului în care se invocă temeiul de la alin.(1) lit.d) sau a cazului în care Curtea Supremă de Justiție examinează cauza după trimitere la rejudecare. La examinarea recursului într-o cauză care a fost trimisă anterior la rejudecare pot fi prezentate probe noi dacă acestea au fost restituite nejustificat sau nu au fost reclamate de către instanța de judecată contrar prezentului cod.”

43. Art. 246 alin. (1) și (2) Codul administrativ prevede că:

„Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă recursul este inadmisibil, completul din 3 judecători adoptă o încheiere irevocabilă. Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se comunică părților.

Alineatul (2) al aceluiași articol statuează la lit. h) că, ”recursul se declară inadmisibil în special când recursul este vădit neîntemeiat.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

44. Referitor la termenul de depunere a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că la 30 octombrie 2024 recurentului a fost notificată decizia motivată a instanței de apel, prin intermediul poștei electronice, fapt confirmat prin extrasul din poșta electronică anexat la materialele cauzei (f. d. 98).

45. Cererea de recurs a fost depusă la data de 7 noiembrie 2024. Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, consideră că recursul este depus cu respectarea prevederilor art. 245 din Codul administrativ.

46. Din analiza prevederilor legale reținute supra, rezultă că admisibilitatea sau inadmisibilitatea recursului, în special, urmează să însușească, în condițiile Codului administrativ, exercitarea efectivă a unui control de legalitate veritabil, bazat pe temeuri concludente și serioase. Astfel, normele pre citate oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă.

47. În această ordine de idei, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului, dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

48. Completul Curții Supreme de Justiție notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

49. Instanța de recurs atestă că, în cererea de recurs Casa Națională de Asigurări Sociale nu a indicat în mod expres nici un temei de admisibilitate a recursului stabilite la art. 245¹ din Codul administrativ. Criticile din recurs se limitează doar la expunerea fondului cauzei, fiind analizate și apreciate de către instanța de apel.

50. În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

51. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție subliniază că admisibilitatea recursului trebuie analizată în contextul rolului și funcției legale atribuite instanței judecătorești supreme, care constau, în principal, în asigurarea aplicării și interpretării unitare a legii în soluționarea cauzelor de contencios administrativ. În acest sens, orice cerere de recurs trebuie să fie

motivată în concordanță cu aceste principii fundamentale, pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes.

52. În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (a se vedea hotărârile CtEDO Golder c. Regatul Unit, 1975, §38; Stanev c. Bulgariei [MC], 2012, §230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (a se vedea hotărârea CtEDO Luordo c. Italiei, 2003, §85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (a se vedea hotărârea CtEDO Levages Prestations Services c. Franței, 1996, §45).

53. Curtea de la Strasbourg a mai reiterat că modul de aplicare a art. 6 din CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de specificul acestor proceduri, urmând a se ține cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea hotărârea CtEDO Botten c. Norvegiei, 1996, §39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea hotărârea CtEDO Helmers c. Suediei, 1991, §31, 36).

54. Din aceste motive, în conformitate cu art. 230 și art. 246 alin.(2) lit. h) din Codul administrativ, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibil recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Diana Stănilă